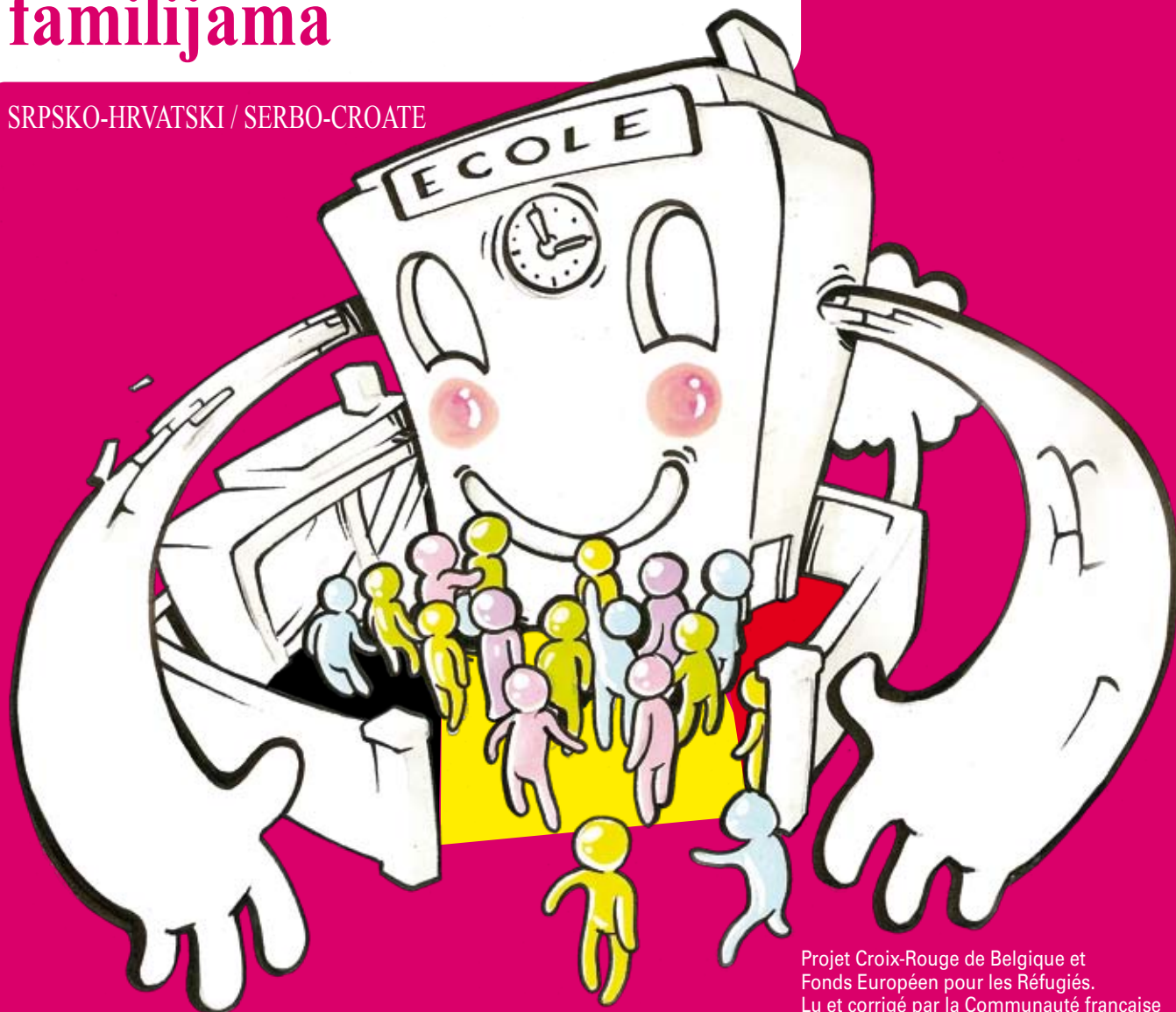

Škola u Francuskoj zajednici u Belgiji

Informativni

**vodič namjenjen
porodicama**

SRPSKO-HRVATSKI / SERBO-CROATE

Projet Croix-Rouge de Belgique et
Fonds Européen pour les Réfugiés.
Lu et corrigé par la Communauté française
de Belgique.
Traduit dans les langues suivantes :
Anglais, Russe, Arabe, Farsi, Serbo-Croate,
Albanais.
Traduction assurée par le SeTIS wallon.

ACTIONS SOLIDARITE

F.E.R.

Fonds Européen pour les Réfugiés

Ce document a été réalisé avec l'aide financière de l'Union Européenne. Le contenu de ce document relève de la seule responsabilité de la Croix-Rouge de Belgique, Communauté francophone, et ne peut en aucun cas être considéré comme reflétant la position de l'Union Européenne.

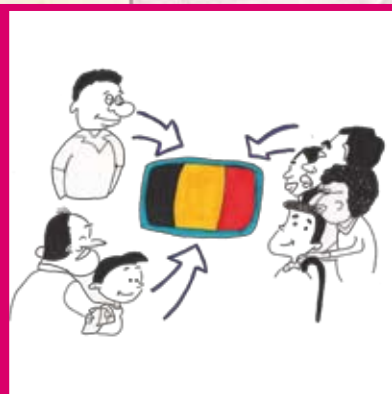
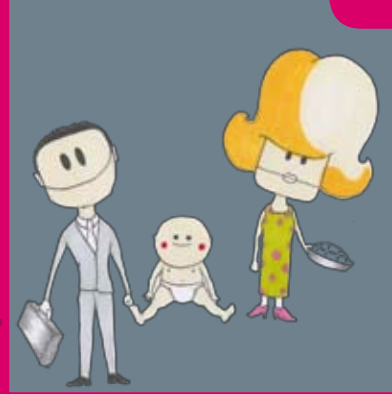

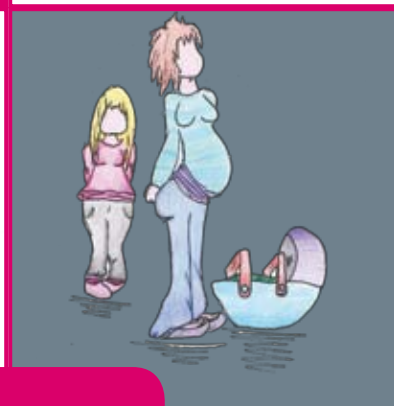
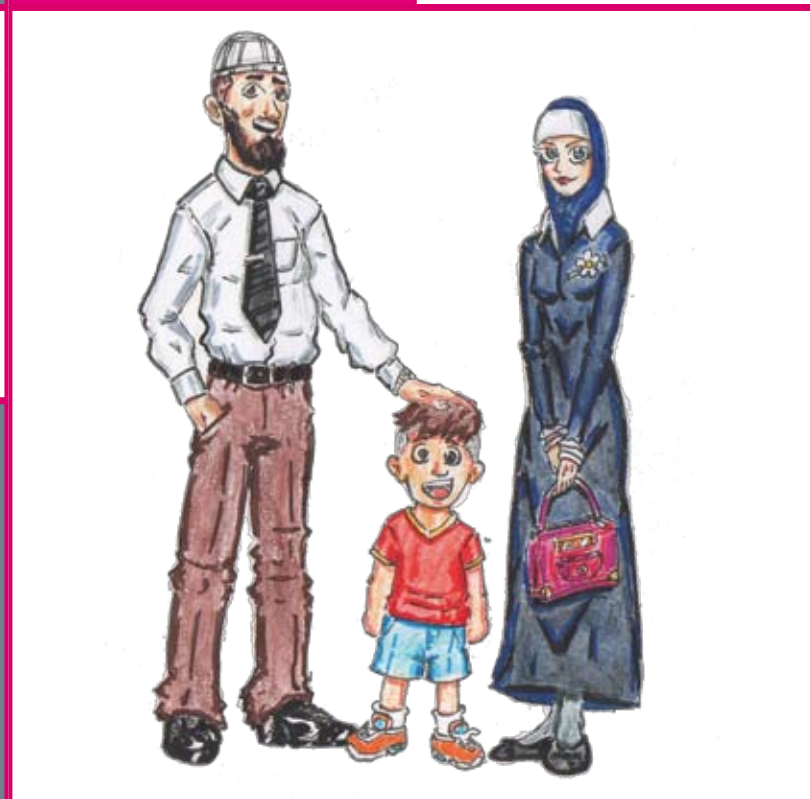
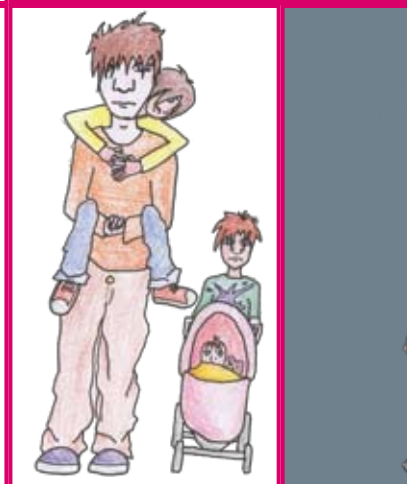
Avec le soutien de la Communauté française

CROIX-ROUGE
de Belgique

www.croix-rouge.be

Coordination :

Madeleine Kirsch

Responsable formation pour le Département Accueil des Demandeurs d'Asile de la Croix-Rouge de Belgique

Emilien Clonan

Coordinateur du projet EPIS et de la scolarité pour le Département Accueil des Demandeurs d'Asile de la Croix-Rouge de Belgique

Réalisation :

Emilien Clonan

Illustrations : La direction, l'équipe pédagogique ainsi que les élèves de l'institut Technique Félicien Rops de la ville de Namur (sans oublier l'apport de M. Paris de l'ITCF Henri Maus)
France Martin

Graphisme, mise en page, impression :

La Maison du Graphisme, Verviers

Remerciements :

Billy Jüngling

Directeur du Département Accueil des Demandeurs d'Asile de la Croix-Rouge de Belgique

Les membres du personnel de la Croix-Rouge, les enseignants et directions d'établissements scolaires, les professionnels de l'enseignement (agents des Centres PMS, inspecteur,...) ainsi qu'Henryk Chojnacki (centre Fédasil de Rixensart) qui ont défini le contenu du présent livret

Toutes les personnes qui ont relu ou porté un regard sur le travail produit

.....

La Croix-Rouge de Belgique se réserve tous les droits d'utilisation ou de reproduction du contenu et des illustrations pour une finalité autre que celle de l'information du public visé.

Editeur responsable : D. Sondag-Thull, rue de Stalle 96, B-1180 Bruxelles

© Croix-Rouge de Belgique

Dans toutes les actions qu'elle mène (secours nationaux et internationaux, don du sang, action sociale de proximité, actions en faveur de la jeunesse, accueil des demandeurs d'asile, etc.), la Croix-Rouge de Belgique compte sur vous. Si vous souhaitez nous aider à aider ceux qui en ont besoin, contactez-nous.

www.croix-rouge.be

Merci.

Gospodo, Gospodine,

želimo vam dobrodošlicu.

.....

Već dvadeset godina, Crveni Krst Belgije dočekuje tražioce azila. Jedna od naših zadataka je da podržavamo familije u školovanju njihove djece.

U toku svih tih godina, primijetili smo da puno primljenih roditelja slabo poznaju školu u Belgiji. Vrlo često, sama njena organizacija i jezična barijera predstavljaju prepreku za roditelje koji se žele uključiti u školovanje njihove djece.

Konačno da bi vam pomogli u otkrivanju Škole u Belgiji, stvorili smo ovu brošuru sa informacijama uz podršku Evropskog Fonda za Izbjeglice i Francuske Zajednice.

Učitelji, osoblje Medicinsko- Psiho-Socijalnih- centara, profesionalna pratnja migranata i obrazovanja, Udruženja i roditelji su sudjelovali u njezinom stvaranju.

U Belgiji, djeca mogu ići u školu od 2 ½ godine. Između 6 i 18 godina, škola je obavezna.

U ovoj brošuri ćete naći informacije o tome što škola može učiniti za vaše dijete, o vašim pravima i dužnostima, kao i od škole, opis organizacije škole i prelazni razred, kao i razne praktične informacije.

Konačno, ne zaboravite da svaka riječ napisana ružičasto u brošuri je definisana u riječniku na samom kraju.

Ugodno čitanje!

Billy JÜNGLING

Direktor odjeljenja za
Prijem tražitelja azila
Crveni krst Belgije

Sadržaj

Riječ dobrodošlice	5
--------------------------	---

Šta škola može pružiti mom djetetu ?7

Naučiti pričati, čitati i pisati.....	7
---------------------------------------	---

Dobiti diplome i naći lakše posao	7
--	---

Naučiti upoznati Belgiju i poboljšati njegovu integraciju.....	7
--	---

Koja su naša prava i naše dužnosti kao roditelja ?

A koja od strane škole ?	8
--------------------------------	---

Kako je organizovana Škola u Belgiji ?12

Tri zajednice.....	12
--------------------	----

Državne škole i nezavisne škole	12
--	----

Škola je u Belgiji podijeljena na 3 nivoa.....	13
--	----

Predškolska	13
-------------------	----

Osnovna škola.....	13
--------------------	----

Srednja škola.....	14
--------------------	----

Specijalno vaspitanje	14
-----------------------------	----

Što je prijelazni razred ?	15
---	----

Da li moje dijete može ići u prijelazni razred ?.....	15
--	----

Ko radi u školama u Belgiji ?	18
-------------------------------------	----

Praktične informacije20

Kako upisati moje dijete ?.....	20
---------------------------------	----

Kako se odvija školska godina ?	21
---------------------------------------	----

Kako se odvija sedmica u školi ? A kako jedan dan ?	22
---	----

Koja pravila treba poštovati u razredu ?.....	23
---	----

Koje su kazne u slučaju ne poštovanja ovih pravila ?.....	23
---	----

Kako se odvija fizičko vaspitanje ?	24
---	----

Šta je to razredni dnevnik ?	24
---	----

Ko su i šta rade školski posrednici ?	25
---	----

Kome da se obratim ako moje dijete ima poteškoća u učenju ?	26
---	----

Kome da se obratim ako imamo druge poteškoće u školi ?	27
--	----

Šta trebam učiniti u slučaju selidbe ?	28
--	----

Gdje mogu naučiti francuski jezik ?.....	28
--	----

Gdje mogu pronaći ostale informacije ?	29
--	----

Riječnik i spisak diploma 30-31

Šta škola može pružiti mom djetetu?

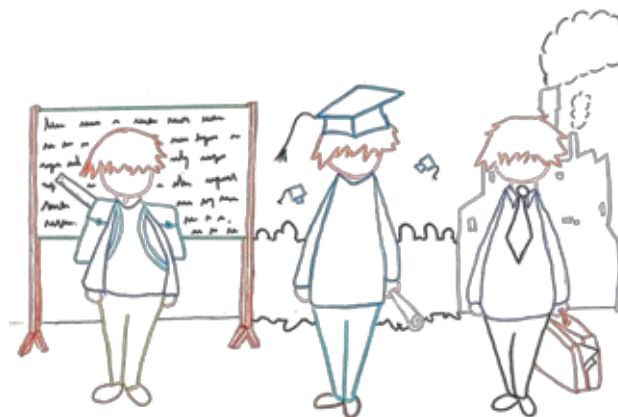
Šta škola
može pružiti
mom djetetu?

Pohađanje škole omogućava mom djetetu da nauči pričati, čitati i pisati :

Belgijsko društvo je bazirano na pismenosti. U Francuskoj zajednici Belgije je važno, svaki dan, znati pričati, čitati i pisati francuski jezik.

Da bi moje dijete moglo pratiti školsku nastavu, steći prijatelje, ići vozom, ići u trgovinu, ispuniti administrativne papire, pisati pisma..., neophodno je da vlada dobro francuskim jezikom.

Znati čitati, pričati i pisati francuski isto omogućava lakše naći zaposlenje. Treba određeno vrijeme da moje dijete nauči i savlada francuski.

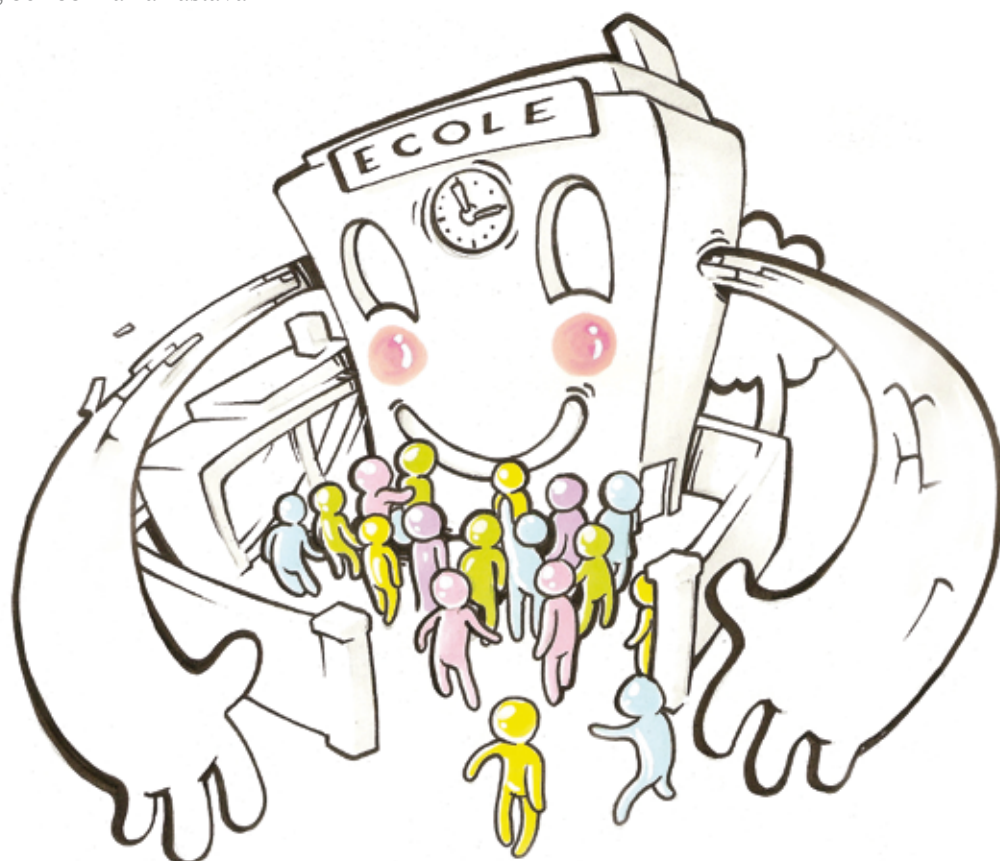

Pohađanje škole pruža mom djetetu mogućnost da upozna zemlju u kojoj živi :

Pohađanje škole pruža mogućnost mom djetetu da stekne **diplomu**, da razvije brojne sposobnosti, i da nađe lakše posao :

U Belgiji, da bi se našao posao važno je da se ima neka kvalifikacija. **Diploma** je dokument koji dokazuje da je moje dijete studiralo i da vlada znanjem i iskustvom. Ove **diplome** se stiču u školi. Sve što moje dijete može naučiti u školi biti će mu korisno, bez obzira na nastavak njegovog životnog puta.

Škola pomaže mom djetetu da upozna vrijednosti Belgije. Na primjer, moje dijete uči u školi da Belgija brani ideju da su ljudi rođeni slobodni i jednaki u pravima i dužnostima bez obzira na njihov društveno i geografsko porijeklo, pol ili vjeru. Škola nudi mom djetetu priliku da upozna ljude koji žive u Belgiji, da nauči pravila belgijskog društva i na taj način poboljša svoju integraciju.

Koja su naša prava i naše dužnosti kao roditelja ? A koja od strane škole ?

.....

U Belgiji, sva djeca u dobi od 6-18 godina moraju pohađati školu, bez obzira na njihovu nacionalnost ili status. Djevojčice i dječaci pohađaju iste škole i zajedno pohađaju nastavu.

Zašto je škola obavezna ?

U Belgiji, je dječji rad zabranjen. Čineći škole obveznim, Belgija nastoji osigurati da sva djeca imaju jednake mogućnosti za učenje i kasnije pronaći posao. To je sadržano u belgijskom zakonu. Ako se ovaj zakon ne poštuje, postoje kazne.

Članak 1. - § 1. Maloljetnik je podložan obveznom obrazovanju u razdoblju od dvanaest godina počevši od školske godine koja počinje u godini kad je napunio šest godina, a završava na kraju školske godine u godini kad je napunio osamnaest godina.

Zakon o obveznom obrazovanju

Dužnosti i prava roditelja.

Dužnosti roditelja.

Kao roditelj, moram paziti da moje dijete ide svaki dan u školu. Ako moje dijete ne može ići u školu, moja uloga je obavijestiti školu taj isti dan. I onda treba **opravdati njegov izostanak**. (Na primjer, ako je moje dijete bolesno moram donijeti u školu lijekarsko uvjerenje od lijekara).

Ja se moram isto osigurati da moje dijete radi date **zadace** (vježbe i lekcije).

Ako ja ne govorim tečno francuski, važno je pitati moje dijete šta ono radi i razumije li ono što radi. To će mi omogućiti, kao i učiteljima, da shvatimo napredak mog djeteta.

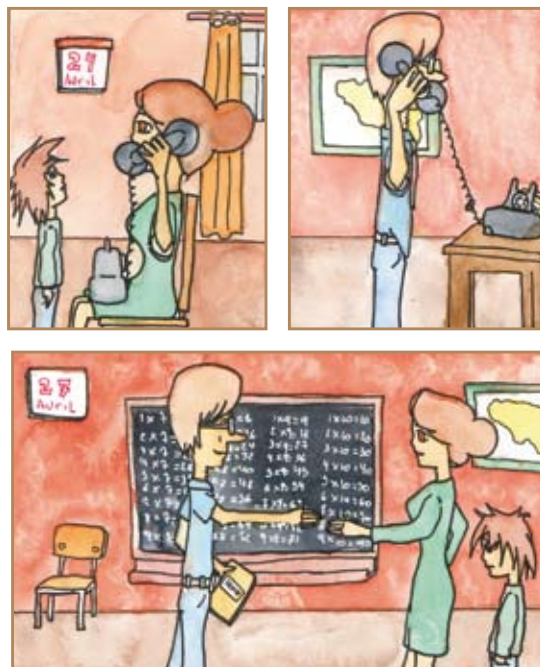
Također trebam uzeti na znanje informacije koje su mi prenesene od strane škole.

Neke su vrlo važne. Ove informacije su mi prenešene preko mog mail-a ili preko **razrednog dnevnika**. (vidi stranicu 24)

Za vrijeme školskih sati, ja ne mogu ući u razred. Ako želim vidjeti učitelja mogu ga upitati za sastanak.

Prava roditelja.

Imam pravo zahtijevati sastanak s nastavnicima i / ili rukovoditeljem škole.

Ako susretnem poteškoće sa mojim djetetom, imam pravo da se obratim jednom medicinsko-psiho-socijalnom centru tokom njegovog školovanja. (vidi stranicu 14 et 26)

Imam pravo učestvovati u **roditeljskom udruženju**. (roditeljska udruženja čine vezu između škole i roditelja. Oni prenose informacije, sudjeluju u raspravi oko važnih tema vezanih za školu ...)

Dužnosti i prava učenika.

Dužnosti učenika.

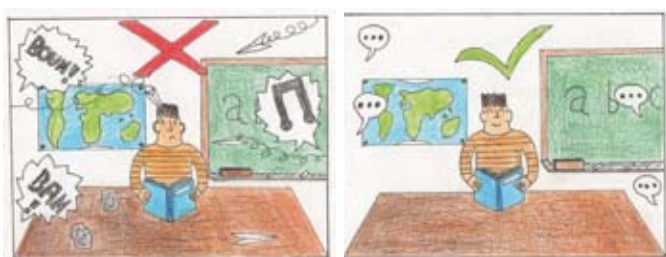
Svaka škola ima pravilnik pod nazivom **Pravilnik Unutrašnjeg Reda (ROI)**. Svrha ovog pravilnika je da se uspostave određena pravila da život u školi bude harmoničan.

Svi učenici i roditelji imaju dužnost da poznaju i poštuju ovaj pravilnik.

Često, ovaj pravilnik kaže :

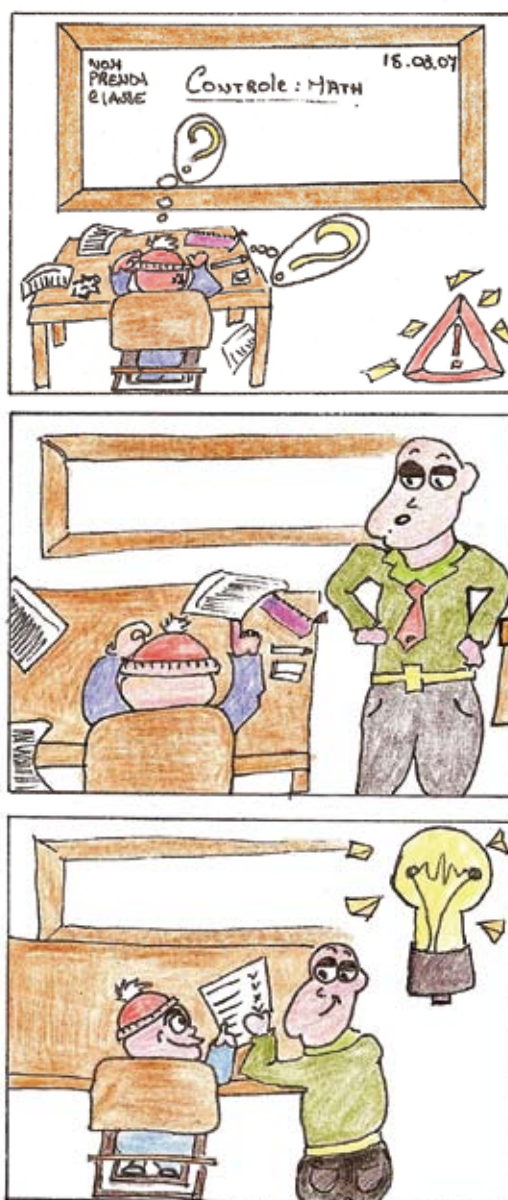
- učenici moraju poštovati odrasle osobe u školi i svoje kolege iz razreda (dječaci i djevojčice).
- nikakvo nasilje (verbalno ili fizičko) nije dozvoljeno u školskim ustanovama u Belgiji.
- uvrede, rasne pogrde su zabranjene.
- školske prostorije i oprema na raspolaganju su skupe. Učenici ih moraju takođe poštovati. Ako moje dijete slomi ili ošteti opremu ili prostorije, mene će tražiti da platim.
- učenici moraju obavljati posao zahtijevan od strane nastavnika.

Prava učenika.

Oni mogu tražiti da se sastanu s nastavnicima.

Oni mogu tražiti dodatna objašnjenja od nastavnika.

Oni također imaju pravo na učenje u tišini, u odgovarajućim prostorijama.

Oni imaju pravo da se izjašnjavaju u granicama poštovanja prema drugima (kolege i školsko osoblje).

Dužnosti i prava nastavnika i Škole.

Prava i
dužnosti
svakog

Nastavnici imaju **dužnosti** :

Oni trebaju steći poštovanje i vršiti autoritet poštujući fizički i moralni integritet učenika

Oni trebaju naći vremena da daju objašnjenja učenicima.

Nastavnici imaju određena **prava** :

Zahtjevati poštovanje od strane učenika.

Pitati učenike da urade **zadace**

(i za vrijeme školskih raspusta).

Pitati da se susretnu sa mnom

Kazniti učenike ako je to opravdano

Školske ustanove moraju :

Primiti sve učenike u granici svojih kapaciteta.

Prijaviti učenike koji su premašili broj dana neopravdanih izostanaka. Izostanci učenika se broje na pola dana. Ako moje dijete propusti jedan dan, to predstavlja dva polu-dana.

U **osnovnom obrazovanju**, ako neopravdani izostanci mog djeteta premašuju **9 polu-dana**, Direkcija škole mora obavijestiti Glavnu Direkciju Obaveznog Obrazovanje.

U **srednjem obrazovanju**, ako neopravdani izostanci mog djeteta premašuju **20 polu-dana**, od drugog razreda srednje škole rukovodilac ustanove je obavezan da to prijavi Glavnoj Direkciji za Obavezno Obrazovanje. To će onemogućiti polaganje **ispita** u tekućoj godini i na taj način i prelaz u sljedeću godinu. Učenik je tada «**slobodan učenik**»

Glavna Direkcija za Obavezno Obrazovanje će nastojati pronaći rješenje sa mnom i mojim djetetom, tako da bi ono išlo redovnije u školu. Ako se ne nađe rješenje, Omladinski sud može biti određen da pazi na poštovanje školske obaveze.

Školske ustanove imaju **pravo** :

Odrediti kaznu za učenika koji ne poštuje utvrđena pravila.

Kako je organizovana škola u Belgiji ?

3 zajednice

U Belgiji, postoje **tri zajednice** i **tri jezika**

- Ima Francuska Zajednica (priča se francuski jezik),
- Germanska Zajednica (priča se njemački jezik),
- Flamanska Zajednica (priča se nizozemski jezik).

Mi ćemo vam ovdje predstaviti školu takvu kakva postoji u **Francuskoj Zajednici**,

Državne škole i nezavisne škole.

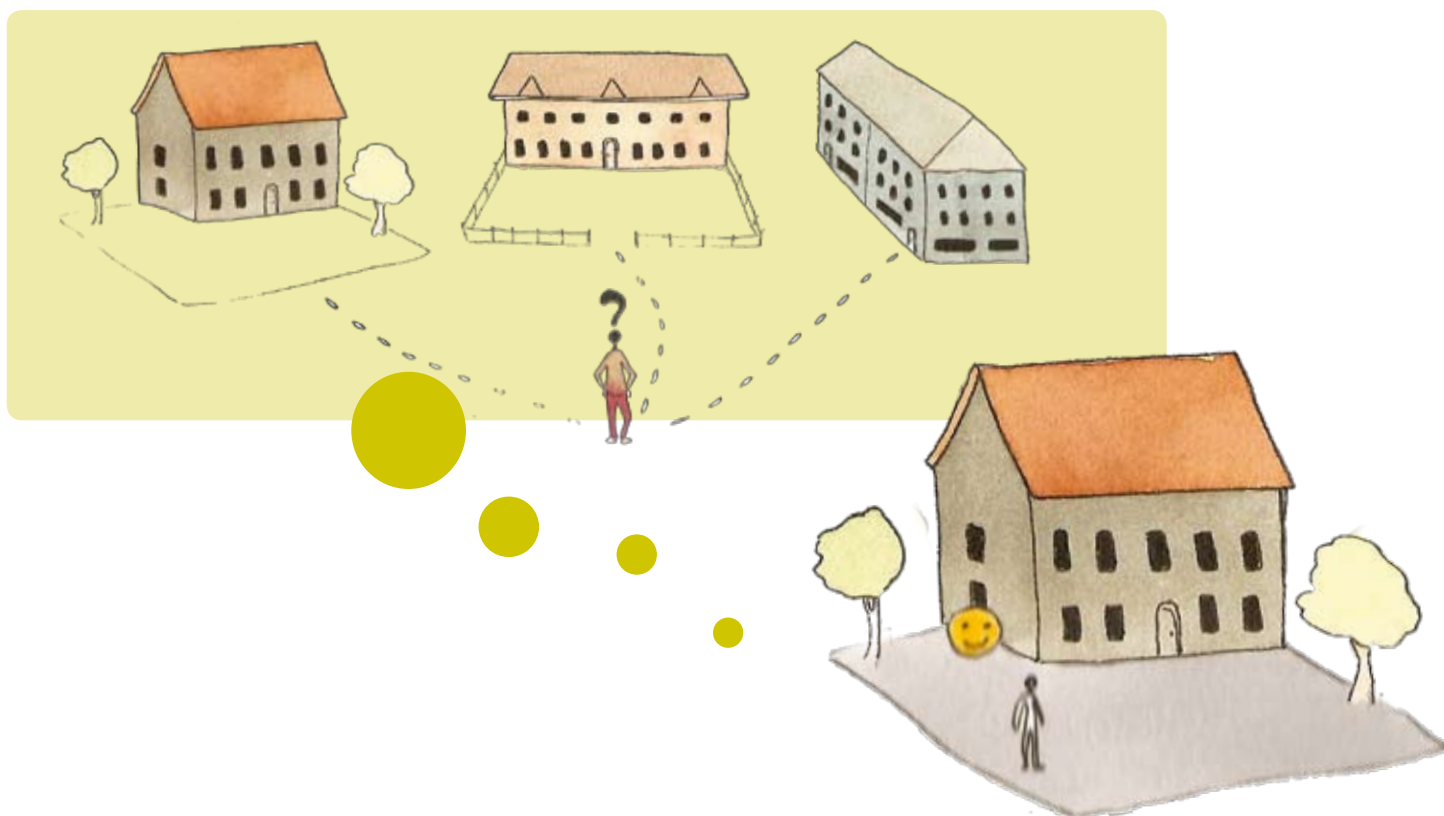
U Belgiji, je izbor škole slobodan za roditelje. Međutim, imajte na umu da škole ne mogu primiti učenike izvan njihovog kapaciteta za prijem.

Postoje dvije vrste škola. Škole koje se nazivaju «**državnim školama**», i škole koje se nazivaju «**nezavisnim školama**».

Državne škole zavise direktno od javne vlasti, ili direktno od Francuske Zajednice ili od opštine ili pokrajine. One nisu vezane ni za bilo koju religiju ili filozofiju,

ali nude izbor između časova različitih vjeroispovijesti (katoličke, protestantske, židovske, islamske i pravoslavne) ili **nauke o moralu** (učenici tu upoznaju prava i dužnosti građana, temelje demokratije, slobode, komunikacije, kritičkog duha ...).

Nezavisne škole su vezane za neki posebni pedagoški projekt ili za pojedine religije (većinom su katoličke škole).

Škola je u Belgiji podijeljena na 3 nivoa

Predškolska (vrtić) : za djecu između 2 i po i 5 godina

Osnovna škola : za djecu između 6 i 11 godina

Srednja škola : za djecu između 12 i 18 godina

Za svaki nivo postoje ciljevi učenja koji se trebaju postići.

Djevojčice i dječaci pohađaju iste škole i pohađati nastavu zajedno.

U predškolskoj (vrtiću), moje dijete će upoznati školu (2 i pol godine do 5 godina).

Naučiti će živjeti u zajednici, te postepeno otkrivati čitanje, pisanje i računanje kroz igru.

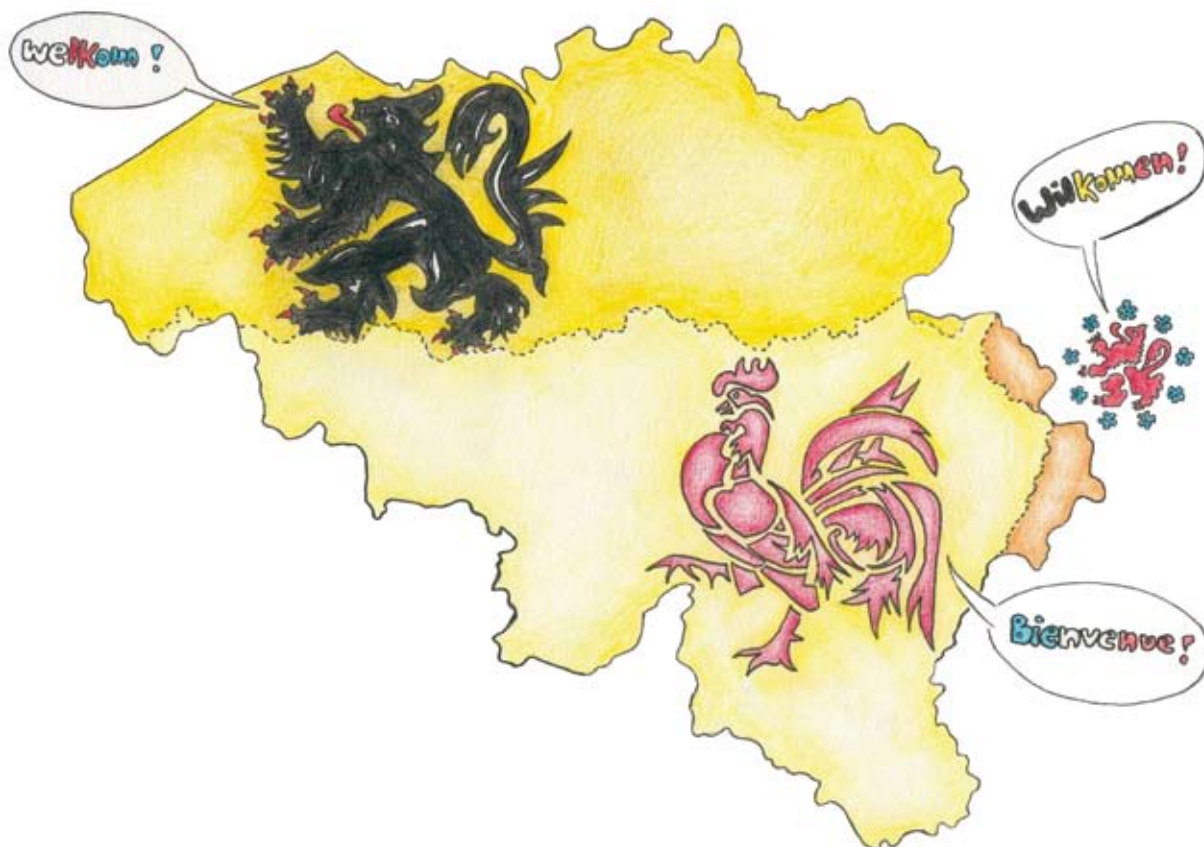
To je razred koji nije obavezan, ali priprema moje dijete za školovanje i omogućava mu da nauči francuski jezik.

Od osnovne škole, škola je obavezna (od 6 do 11 godina).

U osnovnoj školi, moje dijete će učiti čitati, pisati i računati, uz učenje drugih predmeta (nauka, jezici, istorija, geografija ...).

Kod kuće će imati **domaću zadaću** (vježbe i lekcije za učiti.)

Na kraju osnovne škole, u šestom razredu, ono će polagati za Potvrdu Osnovnog Obrazovanja (COB). To je važan **ispit** koji daje **diplomu**. Ako moje dijete uspije, ono će se upisati u 1i razred srednje škole. Ako ne uspije, moći će ponavljati godinu ili ići u prvi razred diferencirane godine. Ako prođe u srednju, uobičajeno je da napusti školu da bi se integrisao u neku drugu školu.

Kako je organizovana škola u Belgiji ?

U srednjoj školi, škola je također obvezna. Postoji više smjerova (12 godina do 18 godina).

Čim krene u prvi razred srednje škole, moje dijete će biti upisano u razred koji odgovara njegovim sposobnostima (1a. godina zajednička ili 1a. godina diferencirana).

Od treće godine, više smjerova su mogući za moje dijete.

Naučiti neki zanat u sekcijama za kvalifikaciju.

Studirati da bi mogao nastaviti diplomski studij u prijelaznim sekcijama.

Od 15 godine moje dijete može pratiti praktičnu nastavu koja je podijeljena između škole i preduzeća.

Za sva pitanja o školskom usmjerenju mog djeteta, se mogu obratiti školi kao i Medicinsko-psiho-socijalnom centru pripojenom toj školi.

U Belgiji, postoji specijalno obrazovanje za djecu i mladež kojima je potrebna specifičnija podrška. Specijalno obrazovanje je obrazovanje prilagođeno za učenike sa poteškoćama u učenju (poremećaji u ponašanju, invaliditet, nedostaci...). Medicinsko-psiho-socijalni centar (PMS), je taj koji predlaže ulazak u ovu vrstu školovanja.

PMS centri su posvećeni pomaganju djeci, mladeži i roditeljima. Oni razvijaju načine kako pomoći učenicima da napreduju.

Ja mogu zatražiti susret sa PMS-centrom koji radi sa školom mog djeteta. To je besplatno.

Više informacija o specijalnom obrazovanju na sljedećoj web stranici :

<http://www.enseignement.be>

Što je **prijelazni razred** ?

Neke škole nude **prijelazni razred** da bi pomogli novo-pridošlim učenicima na teritoriju.

U ovom razredu, učenici uče uglavnom francuski jezik. Oni mogu ostati u njemu od jedne sedmice do jedne godine maksimalno. Prolaz kroz ovaj razred, čak i kratak, je korisan za djecu. To je vrijeme specifičnog prijema u cilju uspješne integracije. Kad nastavnici smatraju da učenik može pridružiti «obični» razred, sastaje se **Savjet za integraciju**. Savjet tada odlučuje, zavisno o njegovom nivou, da ga integriše u razred koji odgovara njegovim sposobnostima. Zatim se učeniku daje potvrda o podobnosti koja služi kao **diploma**. Učenik zatim napušta **prijelazni razred**.

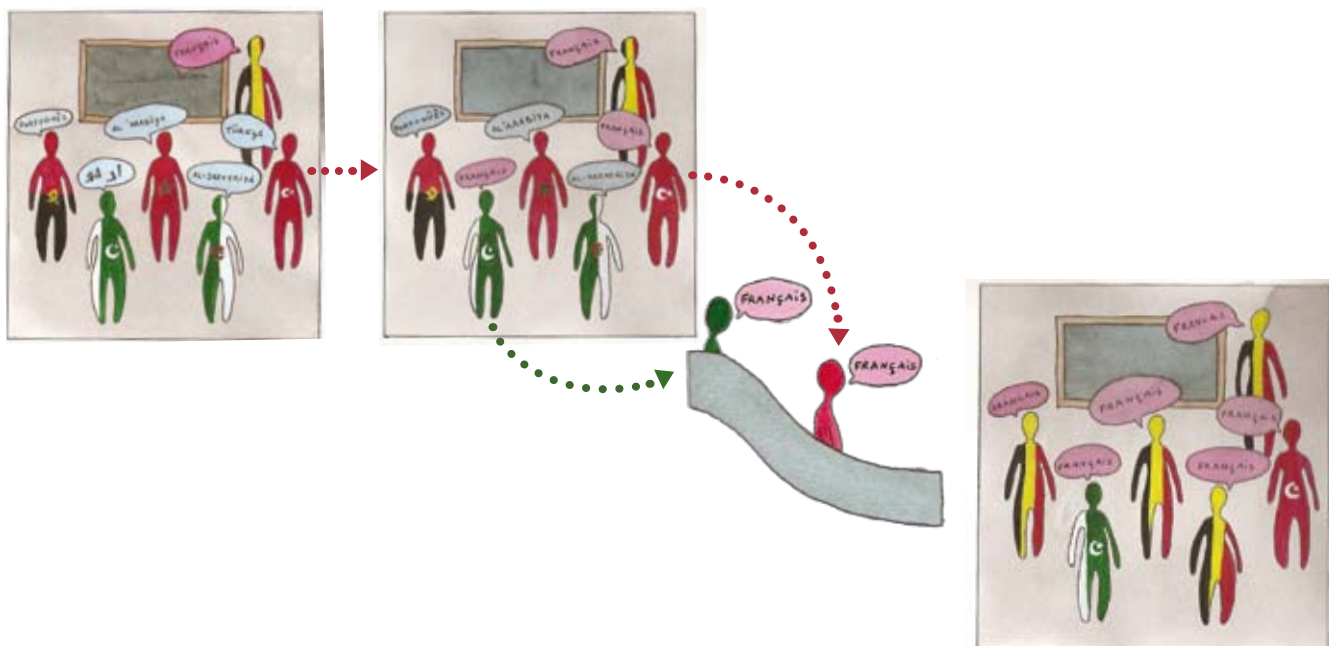
Možete pronaći popis škola koje imaju **prijelazne razrede** na sljedećoj web stranici : <http://www.enseignement.be/> zatim «l'école de A à Z» («škola od A do Ž») i onda «classe passerelle» («**prijelazni razred**»).

Da bi se mogao pohađati **prijelazni razred**...

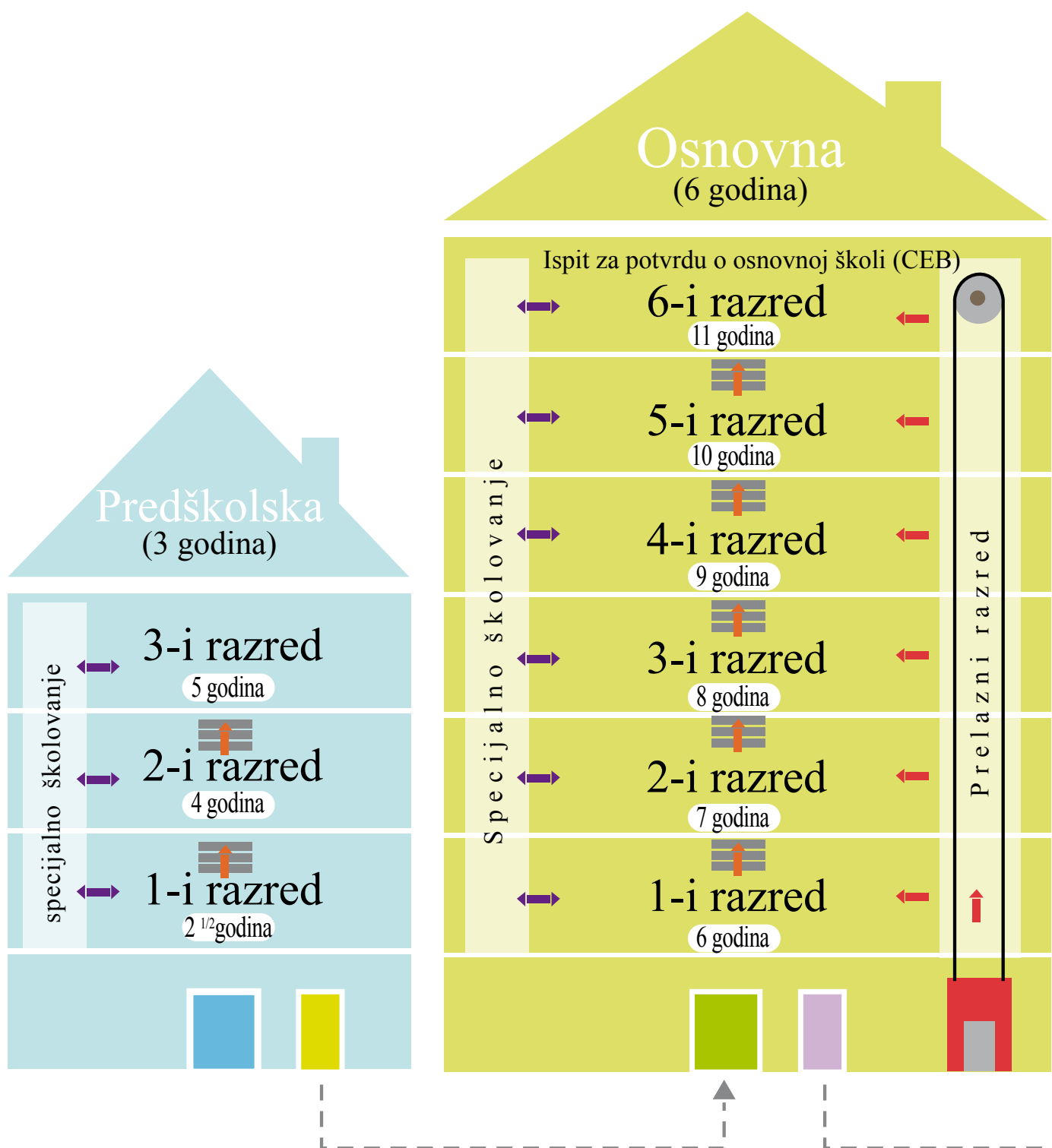
- moje dijete je moralo obavezno doći u Belgiju prije manje od godinu dana.
- moje dijete mora takođe :
 - ili biti tražilac azila ili biti priznat kao izbjeglica ili u pratnji osobe koja je podnijela zahtjev za azil ili koja je bila priznata kao izbjeglica.
 - ili je podnio zahtjev za status bez državljanstva ili je priznata osoba bez državljanstva ili državljanin zemlje u razvoju ili zemlje u tranziciji.

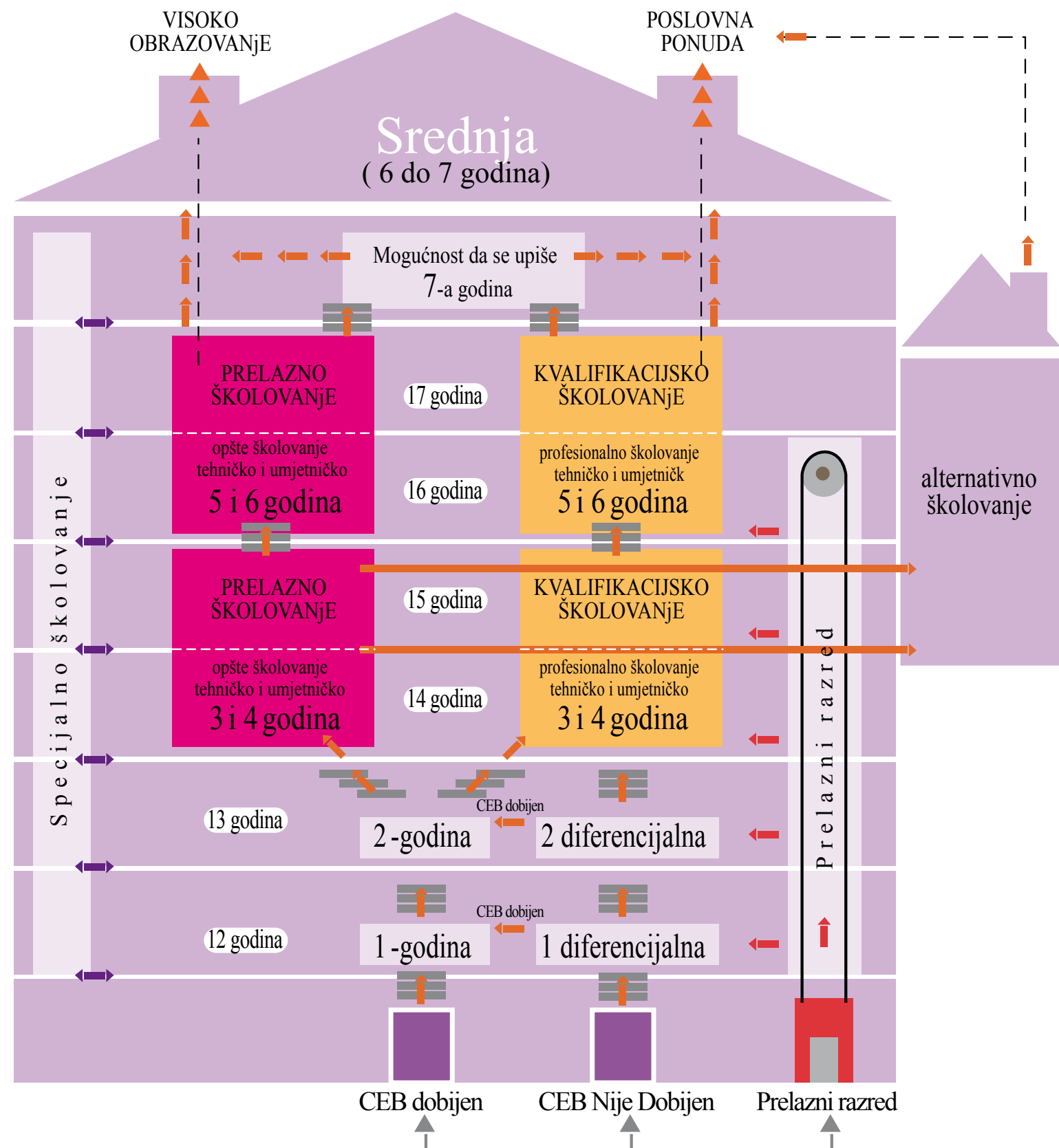
Spisak je sastavio Odbor za pomoć u razvoju. Možete pronaći spisak na web stranici **OECD-a**.

Za studente koji su **diplomirali** u njihovoj zemlji porijekla, moguće je zatražiti ekvivalentnost u službi za ekvivalentnosti Francuske zajednice. <http://www.enseignement.be/> onda «l'école de A à Z» («škola od A do Ž») i onda «équivalences» («ekvivalentnost»).

Obrazovni sistem u francuskom

Ko radi u školama u Belgiji ?

U predškolskoj (vrtiću) i osnovnoj.

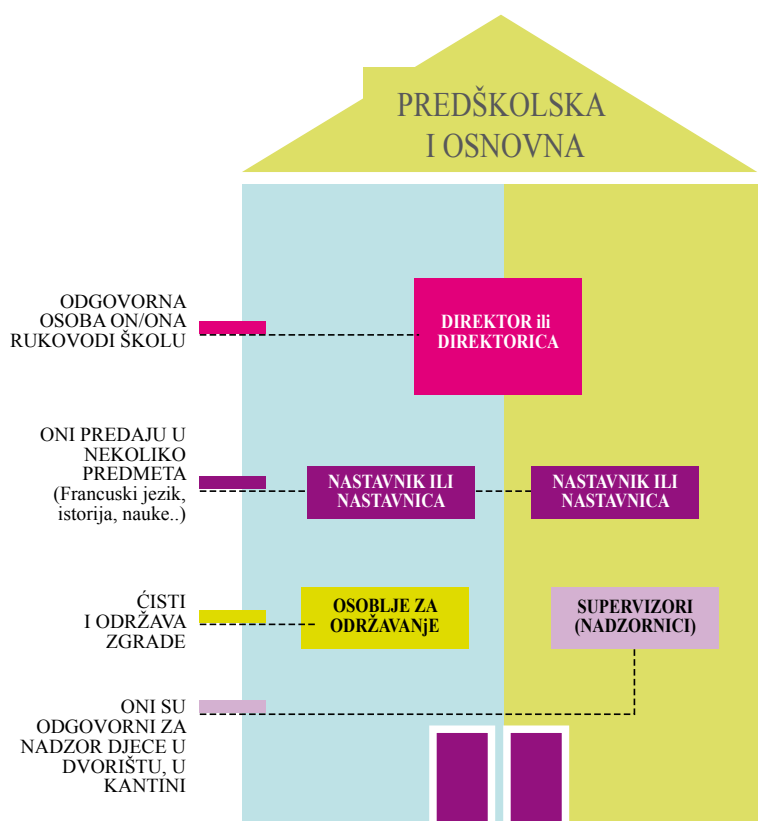
Postoji ravnatelj. On se zove Direktor (ili Direktorica). On (ili ona) upravlja školom i organizira rad škole. On (ili ona) je odgovoran(a) za školu.

Postoje učitelji. To su žene i muškarci koji su formirani i dobili su službenu **diplomu**. U predškolskoj i osnovnoj školi, oni podučavaju više predmeta. Oni također nadziru pauze, sudjeluju na razrednom sastanku, susreću roditelje

na roditeljskim sastancima. Oni prate djecu tokom njihovog učenja i pomažu im da rastu.

Radničko osoblje čisti i održava prostorije.

U nekim školama, vanjski nadzornici prihvataju djecu na boravak (paze na djecu van školskih časova) ujutro i naveče. Oni mogu u nekim slučajevima u podne, nadgledati ručak u školskoj kantini.

U srednjem obrazovanju.

Škole su veće. Učenici, školsko osoblje su brojniji.

Postoji šef ustanove. Zove se Prefekt (ili Prefektorica) u službenom školovanju (vidi str.12) i Direktor (ili Direktorica) u nezavisnom školovanju (vidi str.12) On organizira školu.

On je odgovoran za školu.

Postoji Ravnatelj, u službenom školovanju (vidi str.12) koji se zove Zamjenik Direktora (ili Zamjenik Direktorice) u nezavisnom školovanju (vidi str.12) On je odgovoran za praktičnu organizaciju života u školi, i može zamijeniti Prefekta (ili Direktora) ako je odsutan.

Školski sekretarijat administrativno upravlja osobljem škole.

Blagajnik je odgovoran za računovodstvo škole. On upravlja financijama. On organizuje na primjer nabavku materijala za učitelje, prodaju ulaznica za kantu, najam ili prodaju udžbenika.

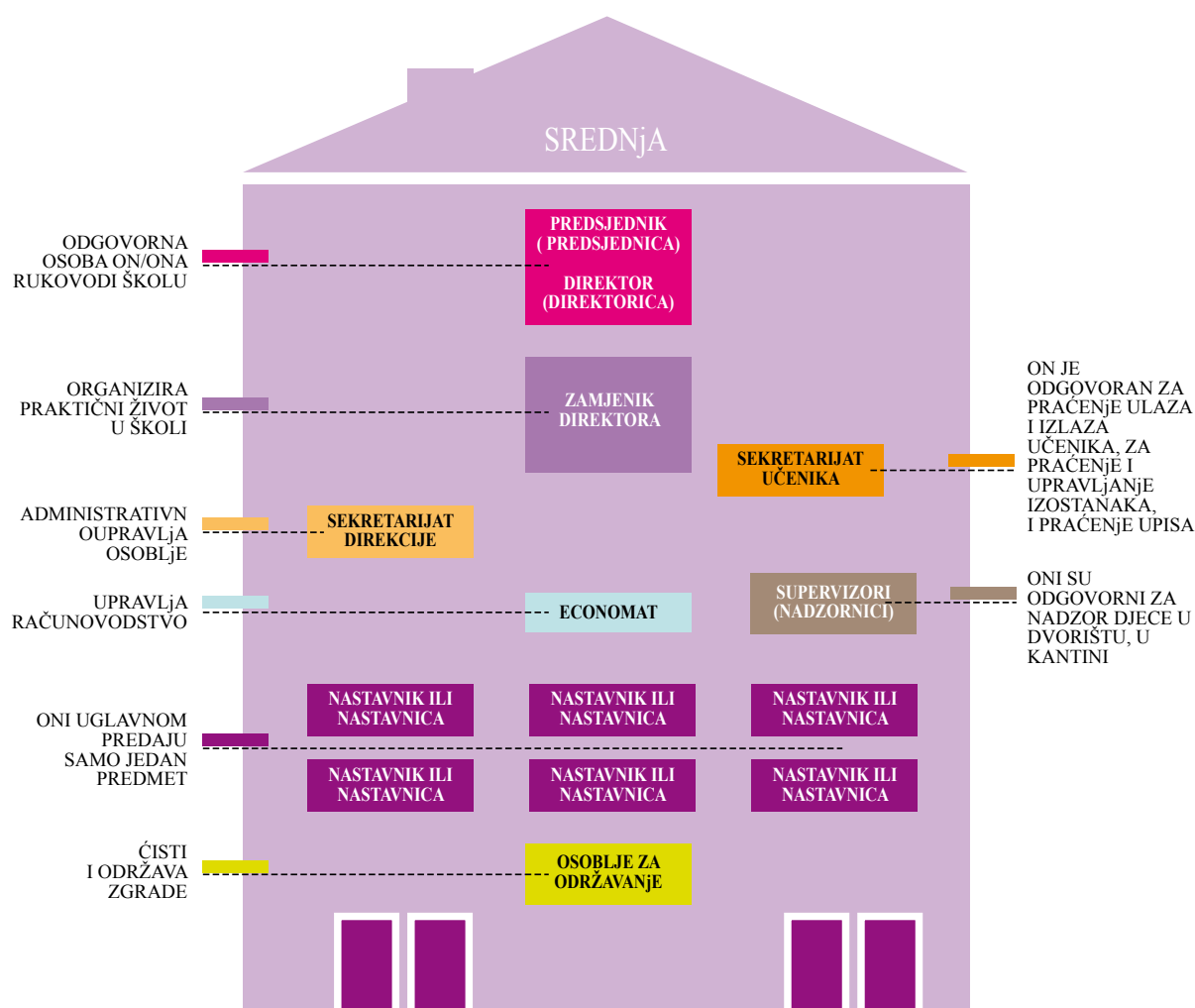
Sekretarijat učenika i nadzorni nastavnici.

Oni su odgovorni za nadziranje ulaza i izlaza učenika i nadziranje izostanaka. Oni nadziru rekreaciju, hodnike, kantu. Oni se mogu okupirati upisa učenika.

Nastavnici (ili profesori) u srednjem obrazovanju su žene i muškarci koji predaju uglavnom jedan predmet (Matematika, francuski jezik, sport, ...). Oni su formirani i dobili su **diplomu** za taj predmet. Učenici znači

imaju često toliko učitelja koliko predmeta. Događa se, međutim, da neki od njih predaju dva ili tri predmeta. U **prelaznom razredu**, neke škole imaju više nastavnika, ali ponekad se desi da je jedan nastavnik odgovoran za sva predavanja.

Radničko osoblje, kada ih ima u školi, čiste i održavaju prostorije. Međutim čistoća škole je dužnost sviju.

Kako upisati moje dijete ?

Moguće je upisati moje dijete u svako doba godine.

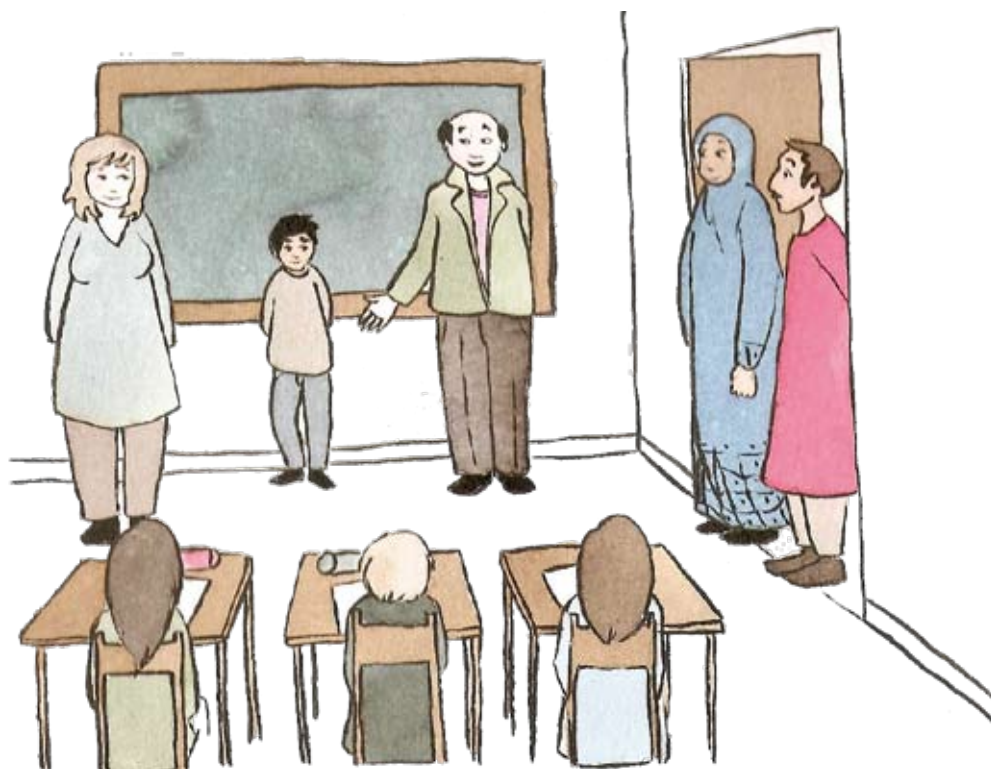

Za upisati moje dijete, ja moram otići s njim u školu. Administrativno osoblje škole će trebati određene dokumente da bi upisalo moje dijete. Stoga je važno da imam pri sebi moje lične dokumente (Aneks 26, narančastu

kartu, ličnu kartu ...). Za upis u prvi razred srednje škole, osnovna škola će mi dati jedan obrazac. Ja moram popuniti taj obrazac i dati ga u srednju školu po mom izboru. Odluka će mi zatim biti dostavljena.

Prilikom upisa mog djeteta u školu, biće mi uručen **Pravilnik Unutrašnjeg Reda (ROI)**, nastavni plan škole, opšta pravila studiranja i popis opreme koju treba imati. Takođe će mi dati naziv Medicinsko-Psiho-Socijalnog centra (PMS) vezanog za školu mog djeteta. Ovo je prilika za mene da dobijem informacije i posjetim školu.

Događa se da zbog nedostatka prostora u izabranoj školi, ne mogu upisati moje dijete. Onda moram naći neku drugu školu koja može primiti moje dijete.

Kako se odvija školska godina ?

Školska godina u Belgiji počinje uglavnom prvog septembra.

U različito doba godine postoje školski praznici.

Krajem oktobra ili početkom novembra : raspust Svi Sveti takođe poznat kao jesenji raspust. (Sedmicu dana).

Na kraju decembra : Božićni blagdani (dvije sedmice).

U mjesecu februaru : raspust za Karneval (sedmicu dana).

Između kraja marta i početkom aprila : Uskrsni raspust zvan takođe proljetni raspust (dvije sedmice).

Godina se završava krajem juna. Učenici imaju dva mjeseca odmora.

U Belgiji postoje isto i službeno priznati praznici. To su dani slavlja za vrijeme kojih su škola kao i neke administracije i prodavnice zatvorene.

Ispiti se obično održavaju u decembru ili januaru i junu. Kad su ovi **ispiti** ispravljani, škola daje izvještaj (školske knjižice). Ostali izvještaji će mi biti dodijeljeni tokom cijele godine dozvoljavajući mi da pratim napredak mog djeteta.

Nekoliko puta godišnje, organizovani su sastanci između učitelja i roditelja. Nastavnici će me izvjestiti o napretku mog djeteta, njegovom ponašanju u razredu, itd.. Ja mogu isto tako njima postavljati pitanja. Vrlo je važno da sam prisutan tamo svaki put.

Tačan školski kalendar je dostupan na sljedećoj web stranici :

<http://www.enseignement.be>

Kako se odvija **sedmica** u školi ? A kako jedan dan ?

Sedmica počinje u ponedjeljak ujutro, a završava većinom u petak oko 16 sati.

Uglavnom, djeca u srijedu imaju nastavu samo u prije-podnevnim satima.

(ponekad kažnjeni učenici ostaju u srijedu popodne).
Postoje i vanškolske aktivnosti koje su organizovane u srijedu popodne.

Svaka škola odlučuje sat početka i završetka nastave.

Svaki dan djeca imaju rekreaciju ujutro i pauzu za ručak između jutarnje i popodneve nastave.

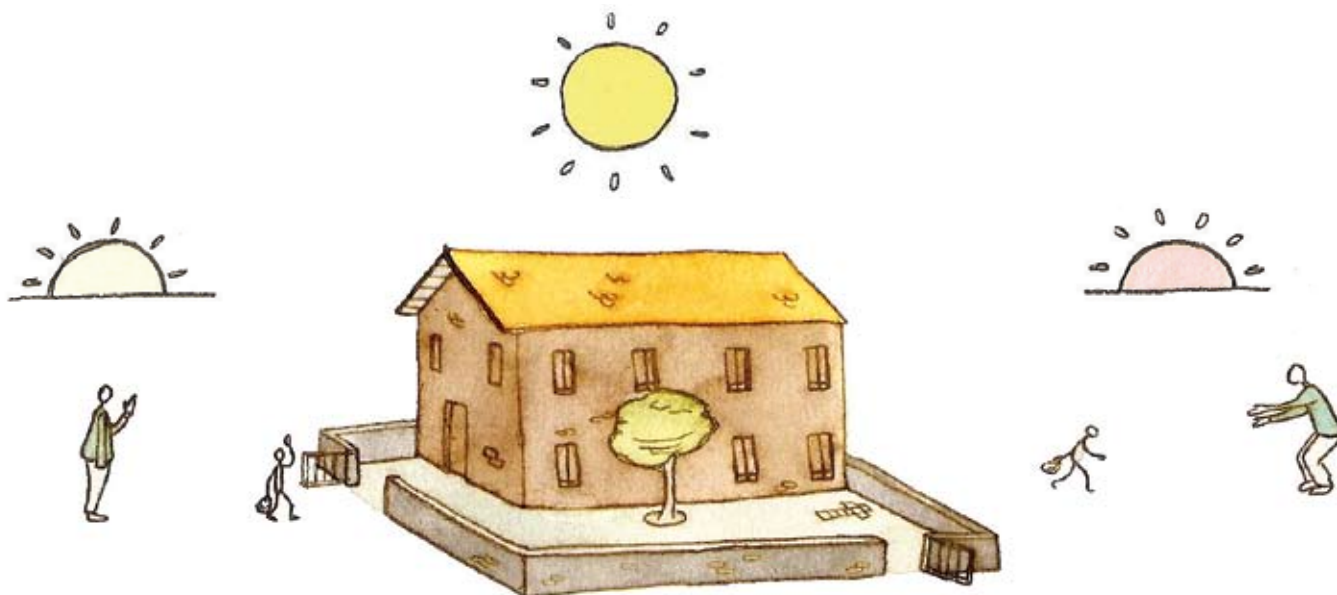
U osnovnoj :

Dan započinje uglavnom između 8h00 i 9h00 da bi se završio između 15h30 i 16h00.

U srednjoj :

Svaki razred ima svoj raspored. U početku godine, nastavnici daju učenicima «raspored nastave». U srednjim školama moguće je da nastava ne počinje i ne završava svaki dan u isto vrijeme.

U srednjoj školi, učenici mijenjaju nastavnika za svaki predmet. Uglavnom, učenici mijenjaju učionice svaki školski sat.

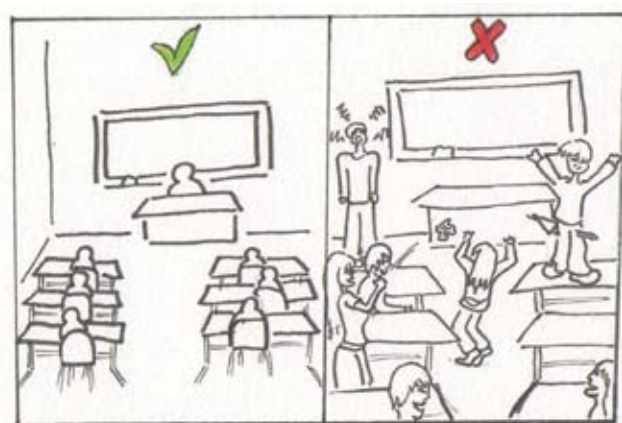
Koja pravila treba poštovati u razredu ?

Učenici moraju doći na vrijeme na nastavu. Neopravdana kašnjenja mogu biti kažnjena.

U razredu, se mora slušati nastavnika. Da bise dobila riječ, mora se podići ruka i pričekati dok nastavnik pozove djecu da pričaju. Takođe se mora poštovati riječ drugih, i ne prekidati ih.

Neophodno je imati svu svoju opremu (knjige, sveske, naliv-pera, olovke, ravnalo, bojice...). Učitelj može kazniti učenike koji nemaju njihovu ličnu opremu. Svaka škola i svaki nastavnik mogu zahtijevati neki specifični materijal.

Koje su kazne u slučaju ne poštovanja ovih pravila ?

Kazne zavise od prekršaja koje je moje dijete počinilo. Ja ću biti obaviješten u pisanoj formi o svakoj kazni izrečenoj mom djetetu.

Opomena uz popravne radove može biti zabilježena u **razredni dnevnik**.

Zadržan znači da će moje dijete ostati u školi određeni broj sati duže od nastave.

Privremeno isključenje sa nastave, znači da moje dijete ne može pohađati nastavu u pitanju tokom određenog broja sati.

Privremeno isključenje sa nastave, znači da moje dijete ne može pohađati nastavu u pitanju tokom određenog broja dana.

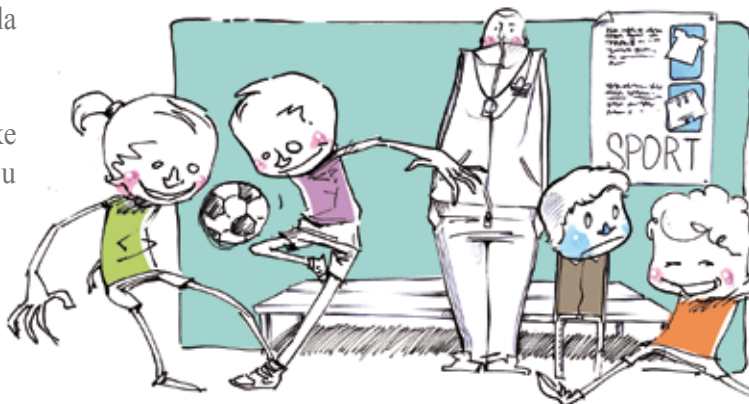

Konačno isključenje znači da moje dijete nije više prihvaćeno u toj školi. Znači da će trebati pronaći neku drugu.

Kako se odvija fizičko vaspitanje ?

Fizičko vaspitanje je obavezno u istoj mjeri kao i ostala nastava.

Moje dijete mora imati svoju sportsku opremu (patike sa bijelim đonom, kratke hlače, majicu, i za aktivnosti u bazenu kupaći kostim i kapu za plivanje i peškir).

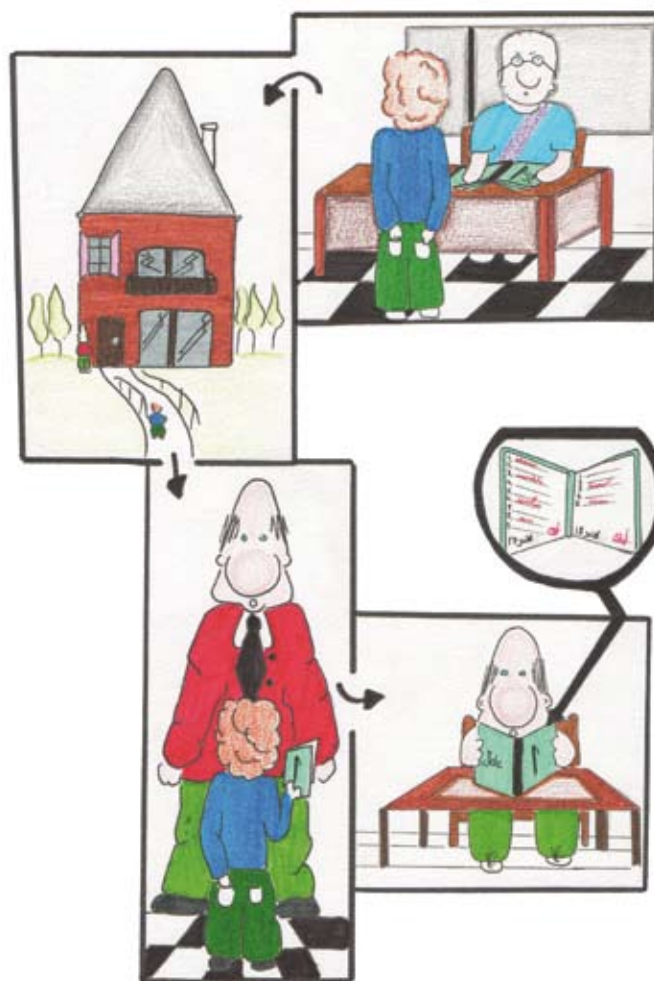
Šta je to razredni dnevnik ?

To je sveska koja omogućuje mom dijetetu da upiše nastavu za svaki sat, **domaće zadatke** (vježbe i lekcije) koje mora uraditi kod kuće. Ona može biti rokovnik ili dnevnik.

Nastavnici će mi napisati informacije ili primjedbe u **razredni dnevnik**.

Moje dijete mora uvijek posjedovati svoj **razredni dnevnik**.

Moram redovno pregledati tu svesku i potpisati je.

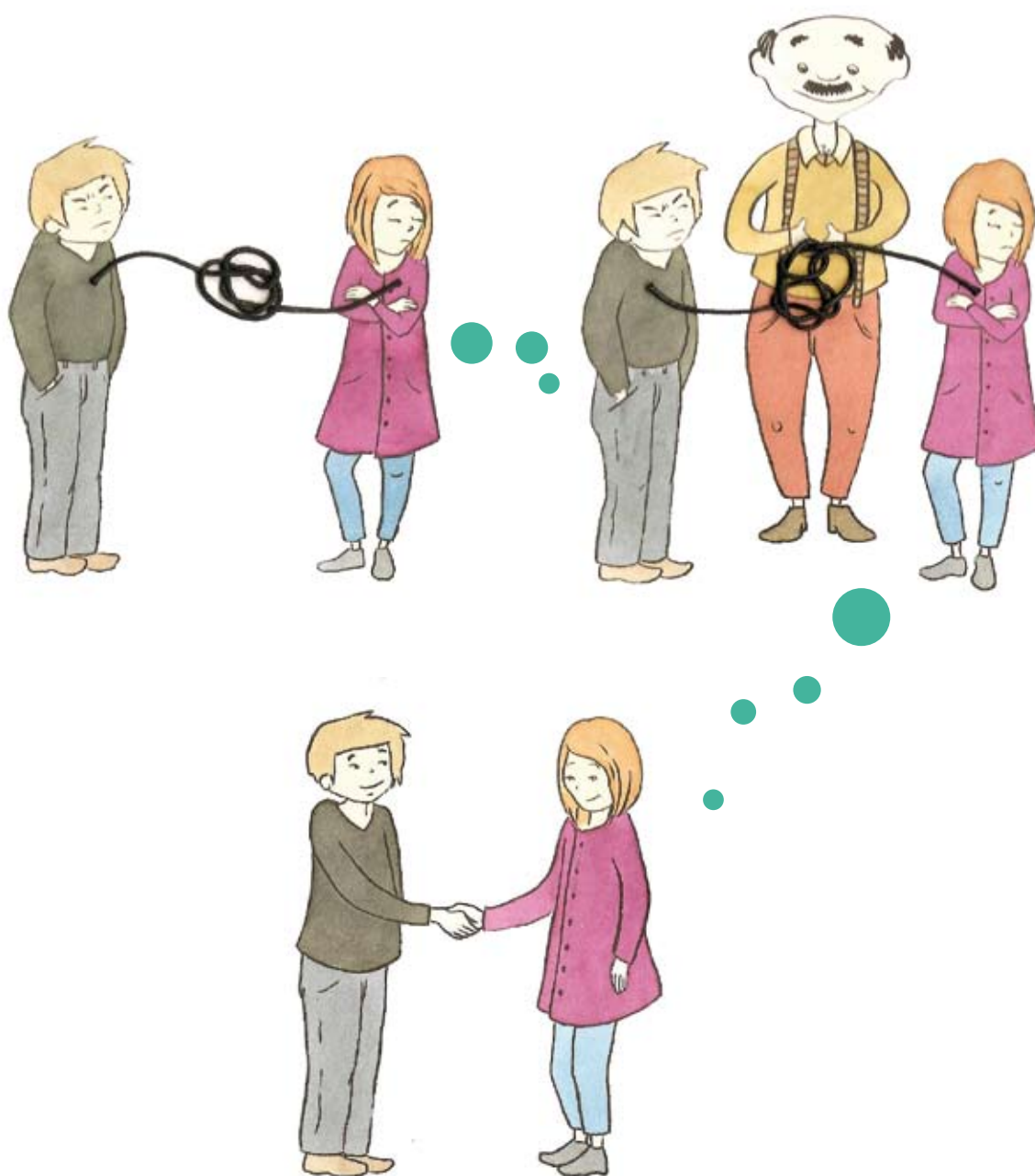

Ko su i šta rade školski posrednici ?

Posrednici (medijatori) su dio školskog sistema postavljeni od strane Francuske zajednice. Oni intervenišu u cilju sprječavanja školskog neuspjeha učenika i školskog nasilja.

Školski direktori, nastavnici, roditelji i učenici mogu se obratiti školskim posrednicima.

Jedna od njihovih zadaća je da olakšaju odnos između ljudi koju su uključeni u obrazovanje učenika.

Kome da se obratim ako moje dijete ima poteškoća u učenju ?

Neke škole nude rješenja za pomoć učenicima sa poteškoćama. Ja mogu zatražiti sastanak s nastavnicima da bi saznali šta se može učiniti da bi se pomoglo mom djetetu.

Ako moje dijete ima poteškoća u učenju, postoje **dopunske** škole (EDD).

Ove škole se nalaze izvan školskih ustanova i nude razne aktivnosti kako bi se pomoglo mom djetetu. Neke od tih škola se plaćaju.

Spisak **Dopunskih** škola, kao i detalja o pomoći koju vam oni mogu pružiti je dostupan na web stranici : www.ffedd.be

Servisi za školsku potporu mogu pomoći mom djetetu određeno vrijeme ako je isključen iz škole ili ako on ne ide više u školu iako nije bio isključen.

Medicinsko- Psiho-Socijalni Centri su takođe tu da vam pomognu.

Svaka školska ustanova je povezan sa jednim PMS (MPS) centrom.

Ekipe u tim PMS centrima se sastoje od psihologa, socijalni radnika i doktora ili bolničara.

Oni su tu da saslušaju učenike i njihove obitelji, i da pronađu sa njima rješenja za njihove probleme (školsko usmjeravanje, relacijski problemi...). Njihova misija je da pomognu djeci, mladeži kao i njihovim roditeljima. Oni razvijaju načine kako pomoći učenicima da napreduju.

PMS centri mogu takođe dati svoje mišljenje za orijentaciju učenika. Osoblje PMS centara je vezano profesionalnom tajnom. Osoblje ne može prenijeti informacije koje sam mu dao.

Na dan upisa mog djeteta u školu, biti će mi uručen naziv PMS centra vezanog za školu mog djeteta.

Ja mogu zatražiti susret sa PMS-centrom koji radi sa školom mog djeteta. To je besplatno.

Kome da se obratim ako imamo druge poteškoće u školi ?

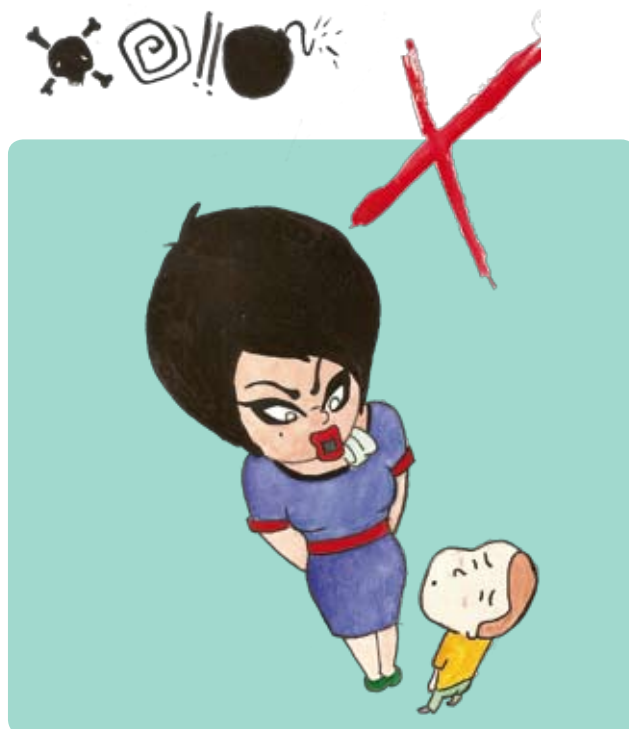
Ako imam problema u komunikaciji sa školskim osobljem, mogu se obratiti, u nekim gradovima, međukulturalnim posrednicima. Oni nastoje uspostaviti dijalog sa školom.

Oni će mi pomoći komunicirati sa školskim osobljem i time nas približiti.

Ako mi je dijete žrtva rasizma ili svjedok rasističkog djela, ja moram reagovati. U početku, moram obavijestiti učitelja ili Direkciju škole. Zatim, specijalizirani servis za Ljudska Prava nas može savjetovati i pratiti.

Centar za Jednake Mogućnosti i borbu protiv Rasizma je tu da primi i obradi tužbe podnešene zbog rasizma ili diskriminacije.

<http://www.diversite.be>

Šta trebam učiniti u slučaju selidbe ?

Moram obavijestiti Direkciju škole o datumu kad će moje dijete napustiti školu. Ako je moguće, ja ću dati adresu nove škole mog djeteta.

Ako je moje dijete u osnovnom školovanju : biće mi uručen jedan dokument od strane škole koju moje dijete napušta. Nakon što je ovaj dokument popunjen ja ću ga uručiti novoj školi mog djeteta.

U srednjoj školi, Direkcija nove škole mog djeteta će kontaktirati Direkciju bivše škole da bi se osigurao prijenos dokumenata.

Gdje mogu naučiti francuski jezik ?

U nekim centrima belgijskog Crvenog Krsta za tražioce azila organizovana je nastava francuskog jezika.

U brojnim gradovima su prisutna udruženja koja nude kurseve za učenje francuskog jezika.

Podaci o ovim udruženjima su dostupni na web stranici društvenog vodiča.

<http://www.guidesocial.be/>

Gdje mogu pronaći ostale informacije ?

Web stranice :

www.enseignement.be (spisak škola koje posjeduju **prijelazni razred**, spisak PMS centara vezanih za škole, objašnjenja programa i različitih školskih stepeni,...)
www.devenirKLK1.be (izbor kurseva)
www.orientation.be (orijentacija)
www.siep.be (orijentacija i izbor kurseva)
www.zoomjeunes.be (servis za pomoć u Otvorenoj Sredini)
www.cire.irisnet.be (servis sa tumačenje, prevođenje, kursevi francuskog jezika...)
www.ffedd.be (**Dopunska** škola)
www.guidesocial.be (Opšta web-stranica koja sadrži adrese i telefonske brojeve organizacija koje pružaju usluge vezane za obrazovanje, orijentaciju, obuku, školsko unapređenje...)
www.diversite.be (Centar za jednake mogućnosti i borbu protiv rasizma)

Adrese :

SIEP : Informativni Zavod o Studijima i Profesijama

Namur : 12 rue de Saintraint, 5000 Namur

Mons : 2 boulevard F. Masson, 7000 Mons

Liège : 25 rue Forgeur, 4000 Liège

Charleroi : 35 boulevard P. Janson, 6000 Charleroi

Bruxelles : 109-111 rue de la Poste, 1030 Bruxelles

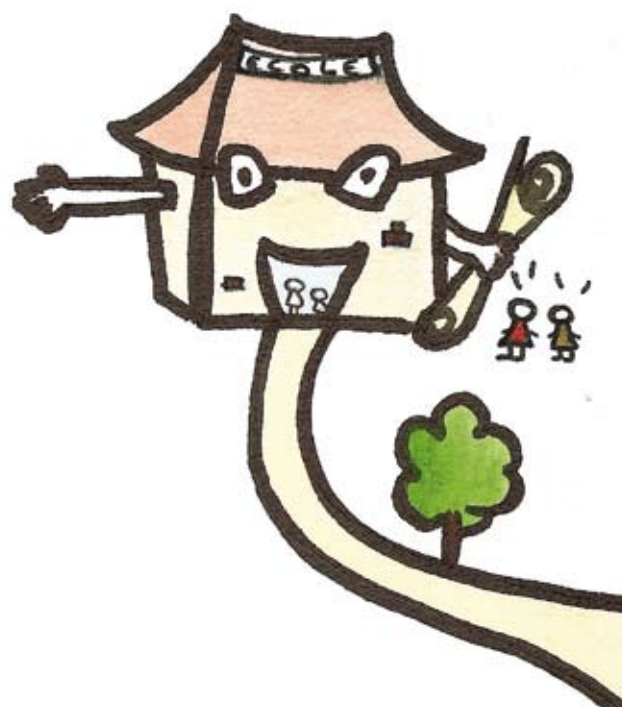
• 081 25 14 00

• 065 33 48 22

• 042 22 08 78

• 071 33 12 06

• 026 40 08 32

Riječnik

.....

Udruženje roditelja :	Grupa roditelja koji surađuju sa školskim osobljem za poboljšanje dobrobiti učenika. Oni su most između školskog osoblja i roditelja.
Prijelazni Razred :	Razred s ciljem da unaprijedi nivo novopridošlih učenika kao i intenzivno učenje francuskog.
Savjet za integraciju :	se sastoji od nastavnika koji odgovaraju uzrastu učenika i njime predsjedava Školska direkcija. Cilj mu je uklopiti učenike prijelaznog razreda u redovnu nastavu vezanu za nivo učenika.
Moral :	Predmet koji podučava učenike o pravima i dužnostima građana, temeljima demokracije, slobodi, komunikaciji, razvijanju kritičkog načina razmišljanja.
Domaća zadaća :	Pismeni rad, vježbe, učenje lekcija koje učenici moraju obaviti izvan školskih sati. Oni su zadani od strane nastavnika.
Diploma :	dokument kojim se potvrđuje uspješan završetak ispita .
Nezavisne škole :	Nastava je organizirana od strane vjerskih zajednica ili udruženja.
Državne škole :	Obrazovanje je organizirano od strane vlade.
Slobodni učenik :	Učenik koji nije mogao proći ispite i time se nije kvalificirao za prijelaz u sljedeću godinu.
Ispiti :	pismeni i usmeni testovi za procjenu sposobnosti učenika.
Razredni dnevnik :	sveska, rokovnik ili dnevnik koji omogućuje učenicima da zabilježe raspored nastave, domaće zadaće (vježbe i lekcije) koje se rade kod kuće. Takođe omogućava da roditelji i nastavnici komuniciraju u pisanom obliku.
Opravdati svoj izostanak :	Donijeti školskoj upravi dokument koji objašnjava razloge za izostanak djeteta. (Primjer: ljekarsko uvjerenje)
Pravilnik Unutrašnjeg Reda (ROI) :	Dokument koji je uručen roditeljima prilikom upisa učenika koji objašnjava različita životna pravila koja treba poštovati u školi. U pravilniku su također predstavljene moguće kazne u slučaju nepoštovanja tih pravila.

Lista izdatih diploma

Svjedodžbe (osnovne i srednje škole)

Učenici dobivaju svjedodžbe (**diplome**) za svaki «ključni trenutak» u njihovoj školskoj karijeri :

- C.E.B.** [Svjedodžba Osnovnog Obrazovanja] : kraj osnovnog obrazovanja.
- C.2.D.** [Svjedodžba Srednjeg Obrazovanja 2og Stepena] : kraj 4te godine srednje škole
- C.E.S.S.** [Svjedodžba Višeg Srednjeg Obrazovanja] : kraj 6te godine srednje škole (ova potvrda daje pristup visokom obrazovanju)
- C.Q.6** [Svjedodžba o Kvalifikaciji 6] : kraj 6te godine srednje kvalifikacije
- C.Q.7** [Svjedodžba o Kvalifikaciji 7] : kraj 7me godine srednje kvalifikacije
- C.P.6** [Svjedodžba o obrazovanju 6te godine Stručnog obrazovanja] : kraj 6te godine Stručnog obrazovanja

Potvrde (u srednjem obrazovanju)

U toku «drugog stepena» (3. i 4. godina) i «trećeg stepena» (5. i 6. godina) srednjoškolskog obrazovanja, direkcija izdaje jednu od sljedećih «potvrda» na kraju svake školske godine :

- AOA** [Potvrda Orijentacije A] : potpun uspjeh (učenik prolazi i može odabrati vrstu obrazovanja, oblik i opciju za sljedeću godinu)
- AOB** [Potvrda Orijentacije B] : ograničen uspjeh (učenik može proći u sljedeći razred, ali njegov izbor će zavisiti o ograničenjima koja su odredili nastavnici nakon vijećanja na kraju školske godine)
- AOC** [Potvrda Orijentacije C] : neuspjeh (ponavljanje godine je obavezno)

Merci et bravo
à nos illustrateurs !

